НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. Ігоря СІКОРСЬКОГО»
ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Звіт за темою
«Пошук канонічного розкладу великого числа, використовуючи відомі методи факторизації»

Виконав студент
групи ФІ-94
Кріпака Ілля

Київ — 2022

1 Мета практикуму

Практично ознайомитися із різними методами факторизації чисел, реалізувати методи та їх порівняння. Застосувати комбінації алгоритмів факторизації для пошуку канонічного розкладу заданого числа.

1.1 Постановка задачі та варіант

Треба реалізувати	**Зроблено**
Алгоритм перевірки числа на простоту	Імовірнісний тест Міллера-Рабіна ✓
Метод пробних ділень	Метод пробних ділень✓
ρ-метод Полларда	ρ-метод Полларда ✓
Метод Брілхарта-Морісона/Метод Померанця	Метод Брілхарта-Морісона ✓

2 Хід роботи/Опис труднощів

На початку реалізації практикуму, зробив алгоритм перевірки числа на простоту, методу пробних ділень, ρ-методу Полларда, адже, на мою думку вони були найпростіші. Але, на жаль, відтягував реалізацію до кінця практикуму, Брілхарт-Морісон вселяв жах у мене. Зараз його таки зробив :)

Основні труднощі виникали у піднесенні числа до певного степеня, адже числа великі та ще й не поміщалися у стандартні типи тому спробував вирішити проблему за допомогою схеми Горнера - допомогло, але для Брілхарта-Морісона уже було переповнення. Тому прийшлося шукати сторонню бібліотеку для rust. Допомогла саме ця бібліотека(якщо так можна називати) *num-bigint*. Саме там знайшов відповідне піднесення до степеня за модулем та без нього.

Також виникли труднощі із роботою самого Брілхарта-Морісона, бо там реалізований пошук розв'язків системи за допомогою перебору, і це давало відчутний приріст у часі роботи. До прикладу, для числа $9172639163 = 91753 * 99971$ факторна база уже буде із 37 чисел, що погано піддається перебору, адже перебираю усі можливі бітові комбінації від 1 до $(2^{37+1} - 1)$, тобто від 0000..001 до 1111..111, де 1 означає, що треба взяти відповідний розклад числа і додати його до загального вектора, де уже буде видно по заверешенню обходу бітового числа чи є розв'язком певна комбінація веторів за $mod 2$. Саме на цьому числі алгоритм буде працювати > 27 хвилин.

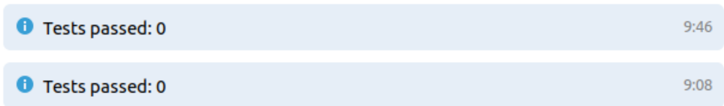

Рис. 1: Приклад орієнтовоного часу роботи Брілхарта-Морісона для великих чисел.

3 Результати дослідження

У результаті маємо, що:

1. Імовірнісний тест Міллера-Рабіна — дуже ефективниий алгоритм перевірки на простоту за допомогою означення *псевдопростоти за Ойлером*, що дає нам ймовірність помилки

$\dfrac{1}{4^k}$(краще чим у Соловея-Штрассена — $\dfrac{1}{2^k}$, де $k-$кількість повторень алгоритму), але треба звернути увагу на ефективну реалізацію піднесення до степеня за модулем.

2. Алгоритм пробних ділень — є ефективним для дуже малих чисел, до прикладу, для $\leqslant 47$. Адже він працює за допомогою перебору чисел до $\sqrt{n}, n-$ вхідне число, що не є ефективним для набагато більших чисел.

3. ρ-метод Полларда — є дуже ефективним для розкладу чисел, де прості дільники знаходяться не далеко від одного, наприклад, як $8633 = 97 * 87$. Адже цей алгоритм побудований за допомогою обчислення орбіти, яка у свою чергу обчислюється псевдорандомними функціями типу $x^2 + 1$..

4. Метод Брілхарта-Морісона — належить зовсім іншому класу алгоритмів, адже побудований на факторній базі, яка дозволяє розкладати дуже великі числа (але у мене не вийшло ефективно його реалізувати :( ). Саме тут критичним є перебір усіх можливих варіантів розв'язку, дуже впливає на сам час роботи.

```
Factorizing number: 44729396957
Input number in trial division: 44729396957
Trial division divider: 7
Input number in rho pollard: 6389913851
Rho pollard dividers: 1307
Input number in brillhart morrison: 4888993
Brillhart morrison dividers: 10039, 487
Result: [7, 1307, 10039, 487]
```

Рис. 2: Приклад факторизації усіма алгоритмами числа 44729396957.

```
Factorizing number: 37007068943
Input number in trial division: 37007068943
Trial division divider: 13
Input number in rho pollard: 2846697611
Rho pollard dividers: 1051
Input number in brillhart morrison: 2708561
Brillhart morrison dividers: 269, 10069
Result: [13, 1051, 269, 10069]
```

Рис. 3: Приклад факторизації усіма алгоритмами числа 37007068943.

4 Продуктивність

Після обрахунків вийшло наступне:

Числа	**ρ-метод Полларда**	**Брілхарт Морісон**
9172639163	549.089µs	$\geqslant$ 27min
9172639163862795	1.862472ms	—
8627969789	514.899µs	—
8937716743	875.838µs	—
278874899	350.56µs	—
99400891	180.081µs	—
116381389	195.414µs	—
4252083239	477.629µs	—
6633776623	272.11µs	—
227349247	138.315µs	—
3568572617	327.826µs	—
25511	48.185µs	10.984851ms
3973573	90.012µs	28.210255ms
10528813	202.815µs	42.002997ms
4248311	146.742µs	28.151853ms
10252159	93.764µs	66.936453ms
5746331	107.961µs	35.10992ms
2708561	27.814µs	62.165807ms
10169711	152.216µs	32.830382ms
4888993	85.48µs	27.730359ms
12404297	107.104µs	35.126146ms
11587117	86.53µs	79.249916737s

Оцінка продуктивності:

1. ρ-метод Полларда — працює для $\leqslant 16$ значних чисел, для 17 уже треба чекати.

2. Метод Брілхарта-Морісона — на маленьких числах застосовується, що із двома великими дільниками добре, а от із 4 - уже виникають проблеми. Погано працює уже для > 11587117.

5 Висновки

За допомогою реалізації практикуму "Пошук канонічного розкладу великого числа, використовуючи відомі методи факторизації", дізнався на практиці, як працюють алгоритми факторизації. ρ-метод Полларда вийшов досить ефективним, працює навіть краще чим Брілхарта Морісона. Рекомендую при реалізації цих алгоритмів самотужки заздалегідь визначитися із тим, як: реалізувати обчислення елементарних операцій, взяття по модулю, піднесення до степеня, зберігання великих чисел. Бо, як переконався на власному досвіді, все вищезазначене дуже сильно впливає на ефективність реалізації. А от криптографічних цілях, на мою думку, краще реалізувати алгоритм Померанця та інші ефективніші алгоритми базовані на факторній базі.